

In de rubriek 'Aan het werk!' interviewen we dove medewerkers en hun werkgevers over hun samenwerking. Wat gaat er goed, welke hindernissen ervaren zij en wat zijn hun tips voor andere organisaties? Dit keer spraken we Jacqueline Rensen en haar leidinggevende Bart van Sprundel van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Via videobel-len, want vanwege de coronamaatregelen werken zij alweer een jaar vanuit huis.

Aan het werk!

Aan het werk bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW): Jacqueline Rensen en Bart van Sprundel

Jacqueline Rensen

Wat doe je voor werk?

Ik werk nu ruim drie jaar full time bij de Centrale Eenheid Informatie-huishouding van het Ministerie van OCW in Den Haag. Ik registreer de vragen die burgers stellen aan het ministerie en zorg dat ze bij de juiste medewerker komen. Ik sta ook voor uitdagende klussen. Toen ik bijvoorbeeld net begon waren er 13.000 documenten die nog niet in de goede map zaten. Ik heb toen zelf een oplossing bedacht om van die ene berg 28 heuvels te maken. Die heb ik vervolgens samen met mijn collega's weggewerkt. Ik moet kunnen puzzelen en ontdekken, dat past bij mij en geeft me energie.

Hoe ben je daar terecht gekomen?

Via Team Inclusief, een organisatie die mensen met een beperking aan het werk helpt bij de Rijksoverheid, kon ik hier solliciteren. Ik ben belangenbehartiger en vond dit een mooie kans. Bij OCW worden beslissingen genomen over bijvoorbeeld dovenonderwijs en de cultuursector. Mijn collega's kennen nu iemand die Doof is. Ze kunnen zien dat

“Ik weet wat ik wil en spreek dat uit. Dat kan confronterend zijn. Bart heeft me geholpen daarin ook naar mezelf te kijken.”

Nederlandse Gebarentaal (NGT) meer is dan een mooie taal.

Hoe gaat de communicatie?

Voor overleggen zet ik twee of drie uur per week een tolk NGT in. Ook bij activiteiten voor het hele ministerie zet ik tolken in. Zij worden altijd aangekondigd door de organisatoren. Zo raakt men er steeds meer aan gewend. Zelf communiceer ik in het Nederlands, ondersteund met gebaren. Ik heb vaker benoemd dat collega's het altijd aan mogen geven als ze mij niet verstaan. Nu moet ik daar ook op durven vertrouwen, al vind ik dat soms lastig.

Hoe verloopt de samenwerking met je leidinggevend Bart van Sprundel?

Bart kwam in dit team toen ik er al ongeveer een jaar werkte. Het is een fijne leidinggevende, van wie ik veel leer. Hij is toegankelijk en ik kan goed contact met hem maken. In de communicatie was het natuurlijk best even zoeken, maar voor geplande gesprekken met Bart zet ik een tolk in en hij heeft zelf ook wat gebaren geleerd!

En met je collega's?

Ik heb goed contact met collega's die daarvoor open staan. Het is wel eens lastig, maar dat komt ook door een

verschil in communicatiestijl. Ik ben heel recht door zee, een vechter. Ik weet wat ik wil en spreek dat uit. Dat kan confronterend zijn. Bart heeft me geholpen daarin ook naar mezelf te kijken. Ik heb nu meer begrip voor hoe de ander in elkaar zit en welke rol ik zelf speel in het contact.

Wat zijn je ambities?

Het team Diversiteit en Inclusie binnen OCW spreekt mij aan, maar daar is nu geen plek. Ik wil collega's graag bewust blijven maken van de kracht van NGT en de behoeften van dove mensen. Ik heb workshops 'visuele communicatie' georganiseerd en toen corona dat moeilijker maakte heb ik actie ondernomen en heeft het ministerie 150 accounts gekocht van de online GebarenChallenge. Binnen drie dagen meldden zich 100 collega's aan. Daar gaat mijn hart sneller van kloppen! Van Bart krijg ik alle ruimte om mijn ambities waar te gaan maken. Ik heb nog ruim de tijd tot ik met pensioen ga, daarin vind ik mijn weg wel!

Bart van Sprundel

Hoe verloopt de samenwerking met Jacqueline?

Jacqueline en ik zijn op een mooie reis samen. Toen ik haar leerde kennen zat ze op een plek waar ze niet gelukkig was. Ik vond het dapper dat ze dat durfde uit te spreken. Ik ben blij dat ik haar kon helpen om een plek te creëren waar haar talenten meer tot hun recht komen. Ze heeft veel kennis en ambitie en is heel gedreven. Jacqueline wil ervoor vechten dat mensen uit verschillende groepen en achtergronden elkaar vinden. Ik zie dat ze daarin niet altijd goed wordt begrepen. Het is niet makkelijk als enige dove collega in een horend gezelschap, het was voor alle betrokkenen soms een cultuurshock. We hebben elkaar moeten leren kennen en vertrouwen.

Hoe communiceren jullie met elkaar?

Dat ging niet meteen goed. Ik praatte te snel, zat met mijn rug naar het licht of overlegde snel even met een collega waar Jacqueline bij was. Het was voor mij soms moeilijk me in te leven in haar situatie. We hebben het zelf ervaren door een beeldscherm voor ons gezicht te houden met onze handen voor onze oren. Toen merkte ik hoeveel informatie je mist. Het werken met de tolk gaat soepel en is inmiddels voor iedereen normaal. Ik kijk Jacqueline zo goed mogelijk aan, probeer duidelijk te articuleren en wat gebaren te maken.

Wat heb je geleerd van Jacqueline?

Het heeft mij wel geraakt om te zien waar Jacqueline soms tegenaan loopt. Het is voor mij vanzelfsprekend om bijvoorbeeld informatie mee te krijgen, dat is voor haar niet altijd zo. Soms zie ik dat misgaan, hoe goed iedereen ook zijn best doet. Er is niets mis met Jacqueline, maar als de omgeving niet bereid is om aan haar behoeften te voldoen, wordt ze beperkt in haar mogelijkheden. Dat heeft mij de ogen meer geopend om te kijken hoe ik meer aandacht kan hebben voor de specifieke behoeften van medewerkers, zodat iedereen volwaardig mee kan doen. Ga niet uit van de beperking, maar van iemands talent!

Wat kunnen andere organisaties van jullie leren?

Wij leren nog iedere dag. Wanneer je samenwerkt met iemand met een beperking vraagt dat aan beide kanten wat aanpassingen. Het is onzin dat daar geen ruimte voor is. In iedere werksituatie moet je met elkaar leren communiceren en met elkaar om leren gaan. Als je je echt openstelt voor de ander kun je elkaar enorm versterken. Als dat lukt, kunnen er mooie dingen ontstaan! | [W3](#).

“Het was voor alle betrokkenen soms een cultuurshock. We hebben elkaar moeten leren kennen en vertrouwen.”